מסורת הש"ם

ה. יעב"ך, ב) לעיל יא.[וש"ג], ג) [יומא סב. תמורה כב. כג.ז. ד) תמורה כ: [פסחים עג.], ד) ממורה אימא ר' אלעזר], ד) הוא גופיה. יעב"ך, ז) [לעיל ב.], ה) [טיר כה: תמורה יח.], ט) ואולם לפנינו אימאז.

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה רבי כו' עליה ושוחטה ונסכיה: (ב) תום' ד"ה אשם וכו'

רבינו חננאל

ור׳ יוחנן האי גמרא גמיר לה. ור׳ שמעון . הני תמידין שלא הוצרכו לצבור מקייץ בהו למזבח כלומר מקריבין אותן שלא לשום תמידין. אלא כמו מיני מגדים שאינז כמו מיני מגדים שאינן מעיקר הסעודה כך ענין קייץ המזבח. והני מילי תמידין דמעיקרא עולות נינהו. השתא נמי מקריבין אותן עולות לקייץ למזבח כמו דורוז ולא כמו חובה (אלא) [אבל] כגון שעירי חטאת שנשתיירו וכיוצא בהן אין מקייצין בגופן לשום עולה. דחיישינן לאחר כפרה אע"ג דפקעה מהן קדושה לאחר כפרה אטו לפני כפרה אלא אטו לפני כפרה אלא מקייצין בדמיהן: אמר רבא אף אנן נמי תנינא והשני ירעה עד שיסתאב וימכר. ואמאי נקרב הוא גופיה עולת נדבה. אלא לאו ש"מ גזרה לאחר כפרה אטו לפני כפרה. תניא נמי הכי מה

אלא רבנן דאמרו לו. במתני׳ והכי אמרי ליה הואיל ואין כפרתן שאבי קטורת דלית ליה תקנתא ברעיה. תימה דה"ל למינקט שוה ולית לך לב ב"ד מתנה שאם אבד בזה יקריב לזה לכפרה

> שאני קטורת דלא יבר רעיה היא אלא רבנן דפרה דלמא שאני פרה דדמיה יקרין ואלא רבנן דאמרו לו ממאי דר' יהודה היא והכי קאמר ליה בשלמא לדידי דאמינא לב ב"ד מתנה עליהן אממו להכי יקרבו אלא לדידך דאמרת לא אמאי יקרבו דלמא ר"מ היא והכי קאמר ליה בשלמא לדידי דאמינא כל השעירים כפרתן שוה מש"ה יקרבו אלא לדידך אמאי יקרבו אלא ר' יוחנז גמרא גמיר לה לדברי ר"ש אין נפדין לדברי חכמים נפרין ולר"ש דלית ליה לב ב"ד מתנה עליהן מאי עבדין להו א"ר יצחק א"ר יוחנן מקיצין בהן את המזבח א"ר שמואל בר רב יצחק ומודה ר"ש בשעירי חטאת שאין מקיצין בגופן אלא בדמיהן הכא הוא דמעיקרא עולה והשתא עולה אבל התם דמעיקרא חמאת והשתא עולה גזירה לאחר כפרה אטו לפני כפרה אמר אביי אף אגן נמי תנינא יפר ושעיר של יוה"כ שאבדו והפריש אחרים תחתיהם וכן שעירי ע"ז שאבדו והפריש אחרים תחתיהן כולן ימותו דברי ר' יהודה ר' אלעזר ור"ש אומרים ירעו עד שיםתאבו וימכרו ויפלו דמיהן לנדבה שאין חמאת צבור מתה ואמאי נקרבו אינהו גופייהו עולה אלא לאו ש"מ אגזירה לאחר כפרה אטו לפני כפרה אמר רבא אף אנן נמי תנינא ייוהשני ירעה עד שיםתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה ואמאי יקרב איהו גופיה עולה אלא לאו ש"מ גזרה אחר כפרה אטו לפני כפרה אמר רבינא אף אנן נמי תנינא יאשם שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו יירעה עד שיםתאב וימכר ויפלו דמיו לנדבה רבי אליעזר אומר ימות רבי סיהושע אומר יביא בדמיו עולה וליקרב יהא גופא עולה יאלא לאו גזירה י לאחר כפרה אמו לפני כפרה שמע מינה תניא נמי הכי "מה הן מביאין מן המותרות

לא מגופן ובמותר חטאת ואשם מיירי ולא במותר עולה דסתם מותר בזבחים ובתמורה בחטאת ואשם מיירי:

ר"מ. קאמר לה דאית ליה כפרתן שוה והכי קאמר ליה כו': מאי עביד להו. לתמידין שלא הולרכו ללבור: מקילין בהן את המובח. כשהמובח בטל מקריבין אותו עולה לנדבת לבור כדשמעינן ליה לר"ש דאמר במתני' יי גבי שעיר שלא קרב בזה יקרב בזה משום טעמא דכולן באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו. אלמא אע"ג דלאו היינו דההיא כפרה גופה כיון דשייכא במקצתה קרב לה ה"נ אלו שלוקחו לצורך תמידין ולא הוצרכו יקרבו לקין המזבח שהרי לשם עולה הופרשו וקיץ נמי עולה הוא. ולקמן נע״בן מפרש מהו לשון קיץ: מודה ר"ם בשעירי הטאות. שנהנו מתרומת הלשכה של שנה זו וניתותרו כגון שעיר של ר״ח אדר שאבד ונמצא בניסן שאינו ראוי ליקרב עוד לחובת לבור והרי הוא לקיץ המובח מודה הוא שאין מקילין בגופו ליקרב הוא עולה אלא בדמיו שירעה ולכשיומם יקחו בדמיו עולה לקיץ המזבח: התם. הוא גבי תמידים שלא הולרכו קאמר ר"ש דמקילים בגופן דמעיקרא לשם עולה נלקחו והשתא נמי לעולה קרבי: אבל הכא גזירה לאחר כפרה אטו קודם כפרה. אי מכשרת חטאת לבור ליקרב עולה לאחר שנתכפרו לבור באחר וניתן זה לקיך המזבח אתי לאכשורי נמי לעולה קודם כפרה שסתמו לשם חטאת עומד: אף אנן נמי תנינא. לר"ש דאין מקילים בגופי חטאות שניתותרו ואף שמקילין בדמיהן: והשני ירעה. במסכת יומא (דף סב.) גבי שני שעירי יוה"כ שמת המשתלח והולרכו להביא שני שעירים אחרים ולהגריל עליהם וישתלח האחד ונמצאו שנים לשם אחד מזוג ראשון ואחד מזוג שני אחד יקרב לשעיר הנעשה

בפנים והשני ירעה ויפלו דמיו

לנדבה שאין חטאת לבור מתה ומאן שמעת ליה דאמר אין חטאת לבור מתה ר"ש [לעיל יא:] וקאמר ירעה ולא קאמר יקרב לנדבה. וכל יפלו לנדבה דקאמר ר"ש בכל דוכתא לקין המזבח הוא: חשם שמחו בעליו חו שנחכפרו. בחחר דחילו בחטחת כי החי גוונא מתה באשם רועה דהכי גמרינן בהלכתא [תמורה יח.] כל שבחטאת מתה באשם רועה וכל הרועין דמיהן נופלים לנדבה שכן מדרשו של יהוידע הכהן במס' תמורה (דף כג:): ר"א אומר ימות. ר"ל אית ליה אשם כחטאת לכל דבר אף שאם שחטו שלא לשמו פסול בפ"ק דובחים (דף ב.) וכן לענין שאם נכנס דמו להיכל פסול נשם פא:ן: רבי יהושע אומר יביא בדמיו עולה. בעל האשם יביא בדמיו עולה. והתם [ממורה כ:] מפרש והלא אף נדבה עולה היא מה בין דברי רבי יהושע לדברי חכמים אלא בזמן שהיא באה נדבת יחיד סומך עליה ושוחטה ונסכיה קרבין משלו ובזמן שהיא באה נדבת לבור אינו סומך עליה (א) ונסכיה קריבין משל לבור: חניא נמי הכי. כדאמר לעיל מותרות לר"ש מקינין בהן את המזבח:

מה הן מביאין מן המוחרות. של לבור שנתותרו משנה לשנה: קיד באותה הוייתה שסופה להיות דהיינו עולה דהכי גמירי שקרב עולה באותה הויה יהא מתחלה בלא עקירה ואף על גב דקרא קאי אהלכתא אשכחן כי האי גוונא בפ"ב דבכורות (דף טו. ושם) דמקיש דבר הבא ממעלה גרה פי' תמורת פסולי המוקדשים לדבר הבא ממפריסי הפרסה (כ) ה׳ חטאות המתות וגמר מהתם מה התם במיתה אף על גב דהתם הלכתא היא: תביא נמי הכי מה הן מביאין בו'. נראה דמייתי סייעתא דגזריטן אטו קודם כפרה מדלא קתני מה הן עושין מן המוחרות אלא מה הן מביאין משמע מדמיהם אבל

תקנתא דתמידים והל"ל דלית להו תקנתא בקין למובח

אחרת היאך הן קריבין: ממאי דר' יהודה. קאמר ליה דאית ליה שתקנה זו עושין בתמידין כדאמר בסמוך וי"ל דרבותא נקט דאפי׳ סחרת היחך הן קריבין: ממחי דר יהודם. קטונו כיה דמות כיה דמות מקנה מועטת כזו אין בקטורת וא"ת לעיל (דף יו) דפריך רבה למי אין כפרתן שוה כר"ש ומשום לב ב"ד מתנה הוא דקא מותיב מקנה מועטת כזו אין בקטורת וא"ת לעיל (דף יו) דפריך רבה לה והרי האחר ליה דשלמא בוי: דלמא

אמאי לא משני הכי ויש לומר משום דרב חסדה אית ליה שאין לב בית דין מתנה בשום מקום להפקיע קדושת הגוף: **[בובאי** דר' יהודה היא. תימה כי אתיא נמי כר' יהודה מצי למימר שאני חטאת לבור דלית להו תקנתא ברעיה דהא ר' יהודה אמר לעיל כולם ימותו ומיהו עדיפא מינה קאמר דדלמא ר"מ היא ואפי׳ בהנך חילונים דשכיחי לית ליה לב ב"ד מתנה עליהן:

מקיצין בהן את המובח. מימה

דבפרק התודה (מנחות עט: ושם) משמע דחזלי לרעיה דאמר ומי אית ליה לר"ש לב ב"ד מתנה עליהן והא א"ר אידי בר אבין א"ר יוחנן תמידין שלא הולרכו ללבור לדברי ר"ש אין נפדין תמימים ומשני שאני התם דאית להם תקנה ברעיה וי"ל דהתם משום חטאות משני הכי דעיקר מילתא דר' יוחנן משום דדייק ממתני׳ דלית ליה לר״ש לב ב"ד מתנה אע"ג דא"ר יוחנן גמרא גמיר לה היינו דלרבנן נפדין תמימים אבל לדברי ר"ש ממתני" דייַק וכן משמע מדנקט לדר"ש ולא קאמר ר"ש אומר ואגב דנקט לדברי ר"ש נקט נמי לדברי חכמים ואם תאמר וממתני׳ היכי מני דייק דלמא הא דלא אהדר להו ר"ש לב ב"ד מתנה עליהן משום דלא אינטריך וי"ל כיון דגמיר ר' יוחנן דלרבנן אית להו לב ב"ד אי לאו דשמעי׳ לר"ש דלית ליה לא הוה להו לאקשויי

לר"ש היאך הן קריבין: אשם שמתו בעליו בו' אלא ש"מ גזירה לאחר כפרה אמו לפני בפרה. משמע דלאחר כפרה אפילו קודם ניתוק שרי מדאורייתא מדלא קאמר גזירה אחר ניתוק אטו קודם ניתוק משמע דליכא איסור אלא קודם כפרה והא דאמר בכל

דוכתאים) דהלכתא גמירי לה דכל שבחטאת מתה באשם רועה אר"ת דרעיה דרבנן היא והלכתא לא גמירי אלא כל שבחטאת מתה באשם קרב עולה והש"ם דנקט רעיה לפי שתקנו אותה חכמים והעמידוה בה ואינה אלא מדרבנן כדמשמע הכא והכי נמי מוכח בפסחים בסוף פרק אלו דברים (עג. ושם) דאמר רב הונא א"ר אשם שניתק לרעיה ושחטו סתם כשר לעולה אלמא לא בעי עקירה אי הכי כי לא ניתק נמי פי׳ בשלמא אי בעי עקירה כו׳ מש״ה בעי ניתוק דעבוד רבנן היכרא דע"י כך יזכור לעוקרו אבל כיון דלא בעי עקירה לא ניתק נמי ומשני גזירה לאחר כפרה אטו לפני כפרה ותימה דבפ"ק דובחים (דף ה: ושם) ובפ"ק דמנחות (דף ד. ושם) אמר רב הונא אשם שניתק לרעיה כו' ניתק אין לא ניתק לא מאי טעמא אמר קרא הוא בהוייתו יהא ופירש בקונטרס בהוייתו יהא עד שניתק וע"כ דרשה גמורה היא דקאמר התם אלא הוא למה לי ואר"ת דל"ג התם ניתק אין לא ניתק לא ובתמורה פרק אלו קדשים (דף ית. ושם) אינו בשום ספר ש ואפילו גרם ליה לא קאי דרשה דקרא לפרש טעמא דלא ניתק לא אלא אתא לפרש מאי טעמא כשר כששחטו סתם בלא עקירה אמר קרא הוא בהוייתו יהא כלומר

לם א מיי׳ פ״ד מהל׳ פסולי מוקדשין הלכה :3 נ. מ ב מיי׳ פ״ה מהלי עבודת יוה״כ הלי טו: מא ג מיי׳ פ״ד מהלי פסולי מוקדשין הלכה מב ד מיי׳ שם הלי טו: מג ה מיי׳ פ״ד מהלי שקלים הלכה ט [ופ״ב

הלכה גז:

מוסף רש"י . פר ושעיר של יוה״כ.

שהן חטאות הפנימיות (לעיל יא:). **והפריש** אחרים תחתיהם. אחרים תחתיהם. ונתכפרו בהן ולחר כך נתללו הלבודים (הוריות 1.). וכן שעירי ע"ז. לבור שחטלו בע"ז בהוללת נבור שתמחו בע"ז בהורחת ב"ד, מביאין פר לעולה ושעיר לחטאת, כדכתיב בפרשת שלח לך, ואותו שעיר מתן דמו על הפרוכת ועל מזבח הזהב, כדאמר בובחים בפרק ב"ש (שם). ונמלחו תחתיהן. (יומא הראשונים יא משונים (דומה הוה). כולן ימותו. דלא דמו לשעירי הרגלים דתנן בהו במתניתין לא קרבו ברגל זה קרבו ברגל אחר, אבל אלו אינן ראויין עד יום הכפורים לשנה הבאה וכבר עברה לה שנה והוו להו מתרומה ישנה והלכך ימותו כדין חטאת שכפרו בעליה, שהלכה למשה מסיני חמש חטאות מחות

חו אחת מהן (לעיל יא:). לגדבה. לקין המוכח והיא קרויה נדכת לכור וכאה מן

המותרות של כל הרועות

האמורות בכל מקום (יומא

נ.). שאין חטאת צבור מתה. וכי גמירי חמש

מטאות מסות ביחיד גמירי ((שם). ר' אליעזר אומר

ימות. כל נדדיו של ר"ח

לכל דבר שנאמר (ויקרא ז)

פחסתו פחסם, זכן גפי שלא לשמו וכן גבי חטאת שוכנס דמה לפנים במסכת

זבסים (י: פחחים נוג.).

בחטאת כאשם.